

Suvestinė redakcija nuo 2024-01-01

Įstatymas paskelbtas: TAR 2018-06-06, i. k. 2018-09500

Nauja redakcija nuo 2024-01-01:

Nr. [XIV-2058](#), 2023-06-15, paskelbta TAR 2023-06-27, i. k. 2023-12864

LIETUVOS RESPUBLIKOS MECENAVIMO ĮSTATYMAS

2018 m. gegužės 24 d. Nr. XIII-1198
Vilnius

Lietuvos Respublikos Seimas,
siekdamas skatinti privačias iniciatyvas, kurios prisideda prie visuomenės raidos Lietuvoje;

ragindamas įtvirtinti mecenavimo tradicijas ir gerųjų mecenavimo pavyzdžių sklaidą, diegti visuomenėje filantropines vertybes;

atsižvelgdamas į tai, kad įgyvendinant mecenuojamuosius projektus daromas teigiamas kultūrinis ir socialinis poveikis visuomenei,

p r i i m a šį įstatymą.

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

Šis įstatymas nustato reikalavimus nacionaliniams mecenatams, savivaldybės mecenatams, bendruomenės mecenatams, mecenuojamųjų projektų kriterijus, visuomenės sritis, kuriose šie projektai gali būti įgyvendinami, projekto pripažinimo mecenuojamuoju, nacionalinio mecenato, savivaldybės mecenato ir bendruomenės mecenato vardo suteikimo, nacionalinio mecenato, savivaldybės mecenato ir bendruomenės mecenato ženklo įteikimo, nacionalinio mecenato, savivaldybės mecenato ir bendruomenės mecenato vardo įamžinimo ir jo panaikinimo tvarką.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Mecenavimas** – šio įstatymo nustatytus kriterijus atitinkantiems projektams įgyvendinti skirtos paramos teikimas savanoriškai, neatlygintinai ir nesiekiant finansinės naudos Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatyme nurodytiems paramos gavėjams – juridiniams asmenims.

2. **Mecenuojamasis projektas** – šiame įstatyme nustatytus kriterijus atitinkantis ir šio įstatymo nustatyta tvarka mecenuojamuoju pripažįstamas projektas.

3. Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžiamos Labdaros ir paramos įstatyme ir Lietuvos Respublikos nevyriausybinų organizacijų plėtros įstatyme.

3 straipsnis. Nacionalinis mecenatas, savivaldybės mecenatas ir bendruomenės mecenatas

1. Nacionaliniu mecenatu, savivaldybės mecenatu arba bendruomenės mecenatu gali būti Labdaros ir paramos įstatyme nurodyti paramos teikėjai, kurie yra nepriekaištingos reputacijos ir skyrė paramą mecenuojamajam projektui, išskyrus labdaros ir paramos fondus ir nevyriausybinės organizacijas, jeigu jos skiria paramą mecenuojamajam projektui iš savo gautos paramos.

2. Asmuo negali būti laikomas nepriekaištingos reputacijos ir jam negali būti suteikiamas nacionalinio mecenato, savivaldybės mecenato ar bendruomenės mecenato vardas, jeigu jis turi neišnykusį ar nepanaikintą teistumą už sunkų, labai sunkų nusikaltimą arba už nusikaltimą, kuriuo padaryta turtinė žala valstybei. Lietuvos Respublikos kultūros ministerija turi teisę kreiptis į Įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų registrą dėl asmens nepriekaištingos reputacijos ir gauti iš jo informaciją, Mecenavimo taryba turi teisę gauti informaciją iš Įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų registro dėl asmens nepriekaištingos reputacijos.

3. Nacionalinio mecenato vardas suteikiamas asmeniui, kurio skirtos paramos bendra suma ne mažesnė kaip 1 000 000 eurų mecenuojamajam (-iesiems) projektui (-ams) įgyvendinti.

4. Savivaldybės, kurioje nuolatinių gyventojų yra 25 000 ar mažiau, mecenato vardas suteikiamas asmeniui, kurio skirtos paramos bendra suma ne mažesnė kaip 150 000 eurų mecenuojamajam (-iesiems) projektui (-ams) konkrečioje savivaldybėje įgyvendinti. Savivaldybės, kurioje nuolatinių gyventojų yra daugiau kaip 25 000 arba savivaldybės, kurios teritorijoje yra kurorto statusą turinti gyvenamoji vietovė, mecenato vardas suteikiamas asmeniui, kurio skirtos paramos bendra suma ne mažesnė kaip 250 000 eurų mecenuojamam (-iesiems) projektui (-ams) konkrečioje savivaldybėje įgyvendinti.

5. Bendruomenės mecenato vardas suteikiamas asmeniui, kurio skirtos paramos bendra suma per vienus metus ne mažesnė kaip 50 000 eurų mecenuojamajam (-iesiems) projektui (-ams) įgyvendinti.

6. Jeigu paramą mecenuojamajam (-iesiems) projektui (-ams) skiria juridinis asmuo, mecenato vardas, juridinio asmens prašymu, suteikiamas jo savininkui, vadovui ar kitam (-iems) vadovaujančiam (-iems) ir pagal juridinio asmens steigimo dokumentus sprendimus

turinčiam (-iems) teisę priimti asmeniui (-ims), atitinkančiam (-iems) nepriekaištingos reputacijos reikalavimą.

7. Mecenato vardas asmeniui gali būti suteikiamas daugiau negu vieną kartą, tačiau jis negali būti suteikiamas už mecenavimą, už kurį jau buvo suteiktas mecenato vardas.

8. Nacionalinio mecenato, savivaldybės mecenato ar bendruomenės mecenato vardas fiziniam asmeniui gali būti suteikiamas ir po jo mirties, mecenato ženklą įteikiant vienam iš įpėdinių ar jų įgaliotam kitam (-iems) šeimos nariui (-iams). Nacionalinio mecenato, savivaldybės mecenato ar bendruomenės mecenato vardas gali būti suteikiamas ir pasibaigusiam juridiniam asmeniui, mecenato ženklą įteikiant jo buvusiam savininkui, vadovui ar kitam (-iems) sprendimus turėjusiam (-iems) teisę priimti asmeniui (-ims), atitinkančiam (-iems) nepriekaištingos reputacijos reikalavimą.

4 straipsnis. Mecenuojamųjų projektų kriterijai ir visuomenės sritys, kuriose įgyvendinami mecenuojamieji projektai

1. Visuomenės sritys, kuriose gali būti įgyvendinami mecenuojamieji projektai:

- 1) sveikatos priežiūra;
- 2) kultūra ir menas;
- 3) kultūros paveldas;
- 4) mokslas;
- 5) visuomenės gerovė;
- 6) sportas;
- 7) švietimas;
- 8) pilietinės visuomenės stiprinimas.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytose srityse vykdomas projektas pripažįstamas mecenuojamuoju projektu, jeigu jis atitinka ne mažiau kaip du iš šių kriterijų:

1) projekto atitiktis Valstybės pažangos strategijai, Nacionalinio saugumo strategijai, Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano koncepcijai, kitiems Lietuvos Respublikos Seimo, Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar savivaldybių tarybų tvirtinamiems strateginio lygmens planavimo dokumentams;

- 2) inovacijų skatinimas;
- 3) infrastruktūros objektų sukūrimas, jų atnaujinimas (modernizavimas);
- 4) indėlis į mokslinius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą;
- 5) įtaka meno sritims;
- 6) ryšių su Lietuvos diaspora plėtojimas;
- 7) bendruomenių stiprinimas;

- 8) valstybės arba regioninės tapatybės stiprinimas;
- 9) įtaka istorinei atminčiai ir kultūrinei tapatybei;
- 10) kultūrinio turizmo skatinimas;
- 11) ugdymas pasitelkus kultūrą ir meną;
- 12) meno, kultūros, istorijos vertybių iš užsienio valstybių pritraukimas (gražinimas);
- 13) socialinės atskirties mažinimas;
- 14) valstybės atmintinų dienų minėjimas.

5 straipsnis. Pripažinimas mecenuojamuoju projektu, nacionalinio mecenato, savivaldybės mecenato, bendruomenės mecenato vardo suteikimas ir Mecenavimo taryba

1. Projektą pripažįsta mecenuojamuoju, nacionalinio mecenato vardą suteikia ir sprendimus dėl nacionalinio mecenato vardo panaikinimo kultūros ministro teikimu priima Vyriausybė, įvertinusi Mecenavimo tarybos siūlymą.

2. Projektą pripažįsta mecenuojamuoju, savivaldybės mecenato vardą suteikia ir sprendimus dėl savivaldybės mecenato vardo panaikinimo savivaldybės mero teikimu priima savivaldybės taryba, įvertinusi Mecenavimo tarybos siūlymą.

3. Projektą pripažįsta mecenuojamuoju, bendruomenės mecenato vardą suteikia ir sprendimus dėl bendruomenės mecenato vardo panaikinimo priima tos valdymo srities, kurioje įgyvendinamas mecenuojamasis projektas, ministras, įvertinęs Mecenavimo tarybos siūlymą.

4. Prašymus Mecenavimo tarybai siūlyti šio straipsnio 1–3 dalyse nurodytiems subjektams projektą pripažinti mecenuojamuoju projektu ir asmeniui, suteikusiam paramą projektui, suteikti nacionalinio, savivaldybės ar bendruomenės mecenato vardą turi teisę teikti projektą įgyvendinantys juridiniai asmenys, kuriems Labdaros ir paramos įstatyme nustatyta tvarka suteiktas paramos gavėjo statusas.

5. Mecenavimo tarybą sudaro, jos institucinę sudėtį ir Mecenavimo tarybos nuostatus tvirtina Vyriausybė. Mecenavimo tarybos personalinę sudėtį tvirtina kultūros ministras. Mecenavimo tarybą techniškai aptarnauja Kultūros ministerija.

6. Mecenavimo taryba atlieka šias funkcijas:

1) vertina projektų ir asmenų atitiktį šio įstatymo 3 ir 4 straipsniuose nustatytiems reikalavimams ir teikia šio straipsnio 1–3 dalyse nurodytiems subjektams siūlymus dėl projektų pripažinimo mecenuojamaisiais ir nacionalinio mecenato, savivaldybės mecenato ar bendruomenės mecenato vardo suteikimo;

2) analizuoja mecenavimo ir paramos procesus, aktualias šios srities problemas, teikia Kultūros ministerijai pasiūlymus dėl šių problemų sprendimo ir mecenavimą reglamentuojančių teisės aktų tobulinimo;

3) svarsto kitus su mecenavimu ir parama susijusius klausimus.

6 straipsnis. Nacionalinio mecenato, savivaldybės mecenato ir bendruomenės mecenato ženklų įteikimas

1. Nacionalinio mecenato, savivaldybės mecenato ir bendruomenės mecenato ženklai įteikiami ne vėliau kaip per vienus metus nuo nacionalinio mecenato, savivaldybės mecenato ar bendruomenės mecenato vardo suteikimo dienos.

2. Su mecenato ženklų gamyba ir šių ženklų įteikimo renginio organizavimu susijusius veiksmus atlieka Kultūros ministerija ar kultūros ministro įgaliota institucija.

3. Nacionalinio mecenato ženklą įteikia Lietuvos Respublikos Ministras Pirmininkas ar jo įgaliotas ministras, savivaldybės mecenato ženklą įteikia savivaldybės, kurioje įgyvendintas mecenuojamasis projektas, meras ar jo įgaliotas asmuo, bendruomenės mecenato ženklą įteikia tos valdymo srities, kurioje įgyvendintas mecenuojamasis projektas, ministras ar jo įgaliotas asmuo.

7 straipsnis. Nacionalinio mecenato, savivaldybės mecenato ir bendruomenės mecenato vardų įamžinimas

1. Nacionalinių mecenatų, savivaldybės mecenatų ir bendruomenės mecenatų vardai įrašomi į Mecenatų knygą. Mecenatų knyga pildoma ir saugoma Nacionaliniame muziejuje Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmuose.

2. Mecenato vardą gavusių ar jo netekusių fizinių asmenų asmens duomenys yra tvarkomi Kultūros ministerijos, kaip duomenų valdytojo, siekiant viešojo intereso ir įgyvendinant šiame įstatyme nustatytus tikslus, vadovaujantis 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu ([ES\) Nr. 2016/679](#) dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva [95/14/EB](#) (Bendruoju duomenų apsaugos reglamentu), Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu ir kitais asmens duomenų apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais.

8 straipsnis. Nacionalinio mecenato, savivaldybės mecenato ir bendruomenės mecenato vardo panaikinimas

1. Paaiškėjus, kad nacionalinis mecenatas, savivaldybės mecenatas ar bendruomenės mecenatas neatitinka neprikaištingos reputacijos reikalavimo, Mecenavimo taryba teikia

siūlymą dėl mecenato vardo panaikinimo šį vardą asmeniui suteikusiam subjektui, kuris, įvertinęs pateiktą siūlymą, priima sprendimą dėl mecenato vardo panaikinimo.

2. Asmenys, netekę nacionalinio mecenato, savivaldybės mecenato ar bendruomenės mecenato vardo, privalo grąžinti nacionalinio mecenato, savivaldybės mecenato ar bendruomenės mecenato ženklus nacionalinio mecenato, savivaldybės mecenato ar bendruomenės mecenato vardą suteikusiam subjektui, o jų vardai yra išbraukiami iš Mecenatų knygos.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentė

Dalia Grybauskaitė

Pakeitimai:

1.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XIV-2058](#), 2023-06-15, paskelbta TAR 2023-06-27, i. k. 2023-12864
Lietuvos Respublikos mecenavimo įstatymo Nr. XIII-1198 pakeitimo įstatymas